Puuenergia ruokaketjun tukena

16.1.2019

Polttopuulla on aina ollut keskeinen asema ruokaketjussa. Kehitysmaissa ruoanvalmistus nuotiolla on edelleenkin arkipäivää. Maailman noin 4 miljardin kiintokuutiometrin hakkuumäärästä yli puolet on polttopuuhakkuita. Eniten polttopuuta kuluu Intiassa.

Kuluvalla vuosikymmenellä polttopuuta on Euroopassa eniten hakattu Ranskassa eli noin 11 miljoonaa kuutiota vuodessa. Saksa on toisella sijalla, ja Suomi kolmantena noin 8 miljoonan kuution hakkuumäärällä.

Suomen mittakaavassa Etelä-Pohjanmaa on ollut lämpöyrittäjyyden kärkimaakunta. Yrittäjät myyvät lämpöä kyläkouluille, vanhainkodeille ja maatiloille. Broileritilan öljylasku voi olla jopa 120 000 euroa vuodessa. Tuon 120 000 öljylitran korvaamiseen tarvitaan noin 700 kiintokuutiota puuta.

Parhaillaan keskustellaan hiilensidonnasta, vähähiilisyydestä sekä ympäristöystävällisistä teknologioista osana ilmastonmuutoksen torjuntaa. Metsähake turvaa osaltaan ruokaketjun energiahuoltoa ja huoltovarmuutta. Puu on uusiutuva, ekologinen ja kotimainen polttoaine. Energiapuuta ei hankinta suojelualueilta eikä arvokkailta luontokohteilta.

Puuta kuluu kalliin sähkön maissa

Keski-Euroopassa sähkö on kallista. Euroopan maissa erityisesti Itävallassa puun energiakäyttö korostuu. Metsähakkeella lämpiävät omakotitalot ovat maan erikoisuus. Pientaloon riittää 15-25 kilowatin hakekattila. Kiertävät autohakkurit tekevät noin tunnissa vuoden hakkeet yhdelle omakotitalolle.

Vaikka Saksa on merkittävä metsätalousmaa, siellä maatilan energiaratkaisut perustuvat paljolti biokaasuun sekä tuuli- ja aurinkovoimaan. Tukipolitiikan muutosten takia biokaasun ja aurinkoenergian roolit ovat tietyllä tavoin Saksassa vakiintuneet. Biokaasu on tärkeä osa sähköntuotantoa kalliin markkinasähkön maassa. Korkea sähkön hinta ei toisaalta tunnu suosivan maalämpöä.

Manner-Suomen maaseutuohjelman ja Etelä-Pohjanmaan Ely-keskuksen vuosina 2016-2018 rahoittama Lämpöyrittäjyyden kasvun lähteet -hanke on muun muassa selvittänyt EU-maiden polttopuun käyttöä. Suomen metsäkeskus ja SeAMK toteuttivat hanketta.

MMT **Risto Lauhanen**
SeAMK Ruoka